

DERİ 2

DERMİS

Prof. Dr. Belgin CAN

DERİ

İki tabakadan oluşur

Epidermis

Gövdenin dış yüzünü örten boynuzlaşan çok katlı yassı epitel dokusudur.

Dermis

Gevşek ve sıkı bağ dokusundan oluşan kalın bağ dokusudur.

DERMİS

Stratum Papillare = Papilla Tabakası

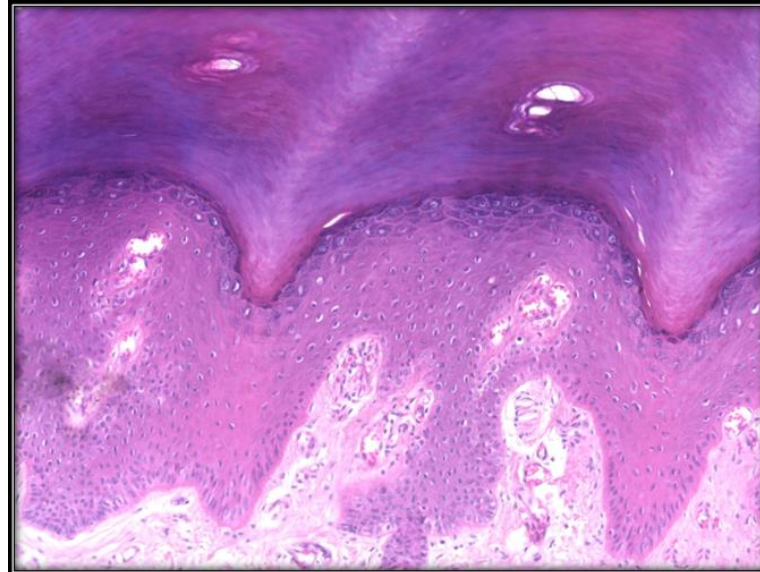
Stratum Retikulare = Retiküler Tabaka

Stratum Papillare

Epitelin altında yer alan gevşek bağ dokusunun oluşturduğu bölgedir.

Bol miktarda bağ dokusu hücresi ve kan damarlarını içerir. Tip III kolajen ve elastin teller içerir.

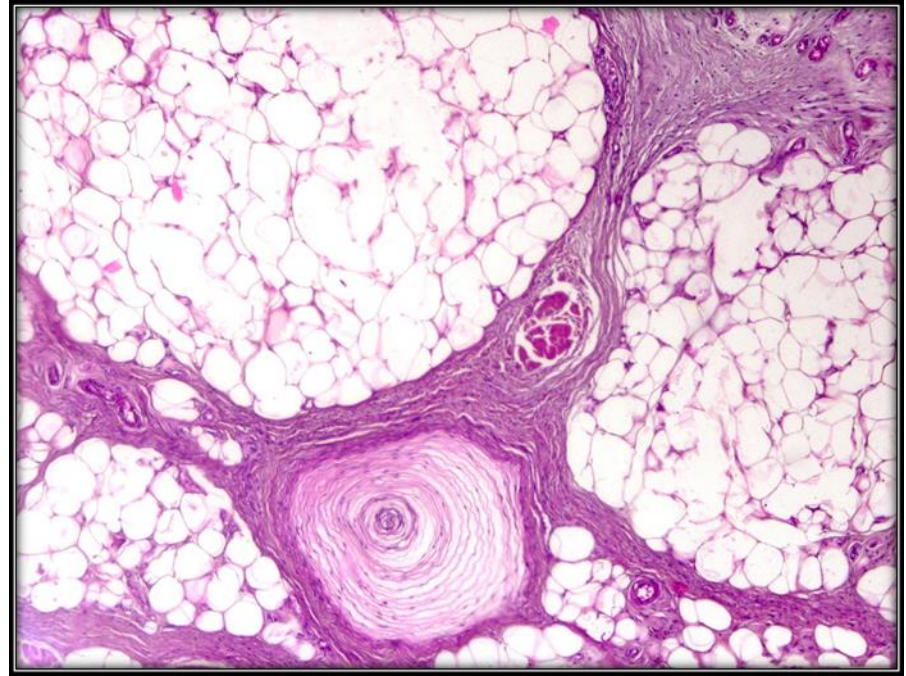
Meissner cisimcikleri bu bölgede yer alır. Temas duyusunun algılanmasında görevlidir.

Stratum Retikulare

Papilla katının altındadır.

Çoğunluğunu Tip I kollajen tellerin oluşturduğu düzensiz sıkı bağ dokusu yapısındadır. Daha az hücre bulunur. Elastin lameller özellikle yağ ve ter bezleri etrafında ağ oluşturur. Derin basınç duyusunu alan Pacini cisimcikleri görülür.

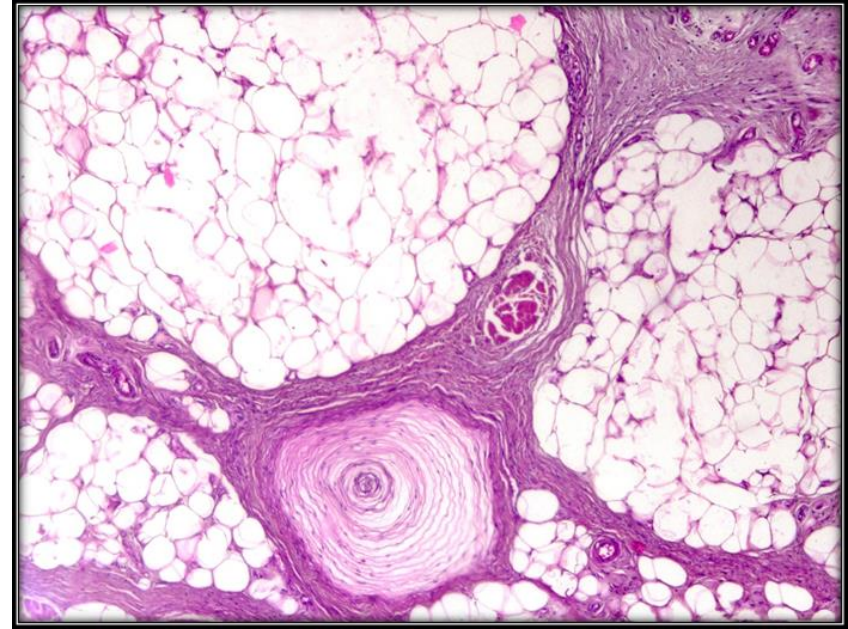
HİPODERMİS

Deriyi altındaki organlara bağlar.

Gevşek bağ dokusu bölmeleriyle sarılı yağ dokusudur.

Derinin hareketini ve vücut ısısının korunmasını kolaylaştırır.

Vücudun en belirgin yağ deposudur. Erkeklerde karın çevresinde , kadınlarda kalça ve baldırlarda daha belirgindir.

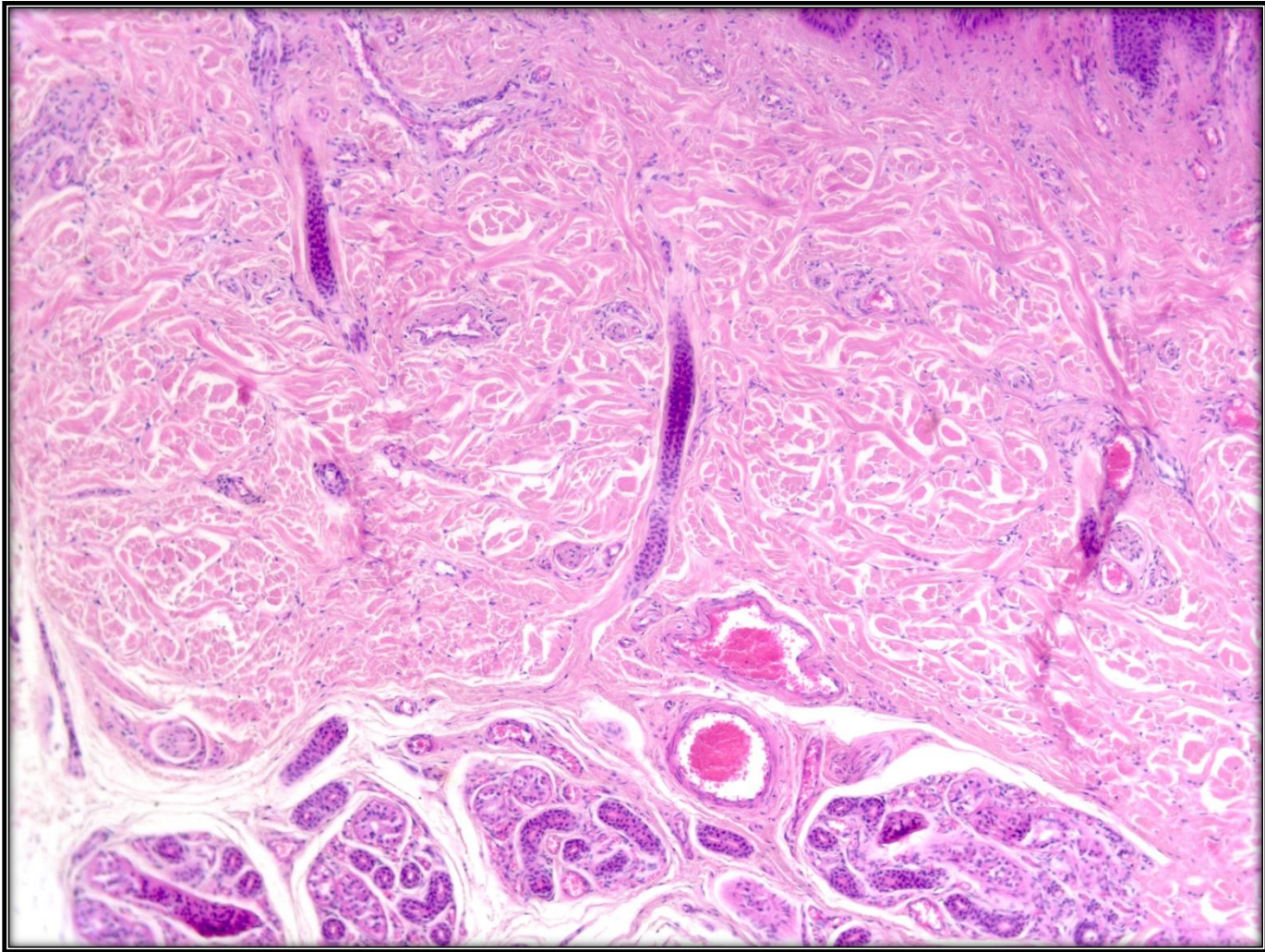
DERİ EKLERİ

TER BEZLERİ

Ektrin ve Apokrin olmak üzere iki tip ter bezi bulunur.

Ektrin bezler en yaygın olanıdır. Basit, kıvrıntılı tübüler bez biçimindedir. Salgı hücreleri ve bazal lamina arasında miyoepitel hücreleri vardır. Salgının lümene iletilmesinde rol alırlar.

Dermisin derinlerine kadar uzanırlar. Bezin salgı yapan bölümü ince ve kıvrıntılı olan boşaltma kanalıyla sürer ve epidermisi de geçerek ter delikçığı ile açılır.

Apokrin bezler

Koltuk altı, meme ucu, genital bölge gibi gövdenin bazı bölgelerinde bulunur. Dış kulak yolundaki bezler ve göz kapağındaki Moll bezleri de bu tip bezlerdir.

Ekrin bezler gibi deri yüzeyine açılmaz. Yağ bezleri gibi kıl folüküllerine açılırlar.

Dallı alveoler bezlerdir.

Özel bir kokuları vardır.

YAĞ BEZLERİ

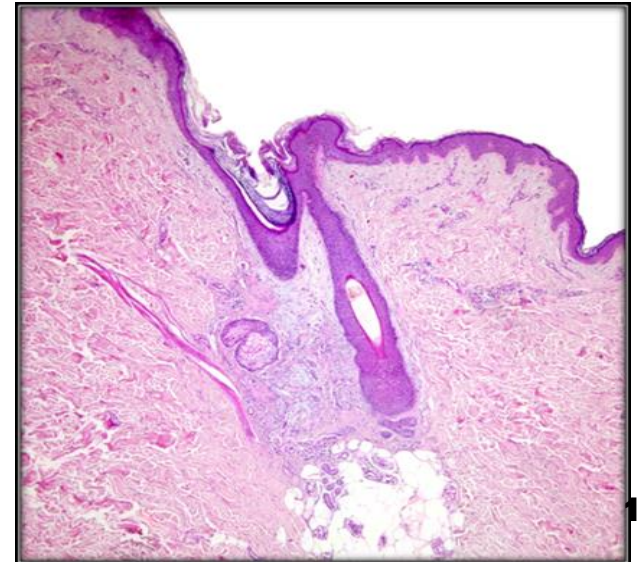
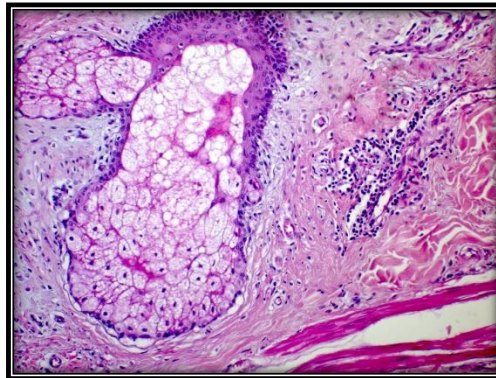
En çok yüzde , saçlı deri ve alında bulunur.

Dallı alveoler bezlerdir.

Holokrin tarzda salgılama yapar.

Salgılarını kıl folükülü kanallarına bırakır.

Salgılarına sebum adı verilir.

KIL VE KIL FOLÜKÜLLERİ

Kıllar ; derinin epidermis tabakasından dışarı doğru uzanan keratin filamanlarının oluşturduğu yapılardır.

Kıl folükülleri ; Kılların geliştiği epidermisin dermise doğru yaptığı çöküntülerdir.

SÜT BEZLERİ: (MEME BEZLERİ)

Gelişimi 6 haftalık insan embriyonunda epidermiste bir çift kalınlık olarak belirir. (Süt çizgileri) Altındaki mezenşim içine doğru ilerler. Sadece pektoral bölgede göğüsleri oluşturur. Doğumda latiferöz kanallar ve sinüsler gelişmiştir. Pubertede yağ ve bağ dokusu gelişir. Sekonder seks karakterlerinden biri meme gelişimidir.

Süt bezleri

Birleşik tubuloalveoler 15-20 tane bağımsız lob sıkı bağ dokusu ve bol yağ dokusu ile lobüllere ayrılmıştır. Gebelikte alveol sayısı artar.

Süt salgısının Lipid içeriği apokrin tarzda, protein içeriği merokrin tarzda verilir.

Süt salgısı: %88 su, %1.3-1 (protein kazein), % 6.5-7 Karbonhidrat(Laktoz), % 3.3-4 Lipid, Na, K, Cl, Fe, Mg, Ca, Ig E ve Ig A içerir.

DERİNİN GELİŞİMİ

İki farklı kaynaktan oluşur.

Epidermis

Dermis

Yüzey ektoderminden

Mezoderminden

EPİDERMİS:

Intrauterin 1. Ayın sonuna kadar embriyon tek sıralı ektoderm ile örtülüdür.

I.U 2. Ayın başında ektodermin üzerinde Periderm tabakası gelişir.

I.U 3. Ayda ara bölge hücreleri görülmeye başlar.

I.U 4. Aydan sonra tabakalar ayırđedilir.

I.U 2. Yarıda periderm hücreleri dökülür ve bunlar fetusun içinde bulunduğu amniyon sıvısında bulunabilir.

İlk 3 ayda nöral krestten köken alan melanositler epidermise göç eder.

DERMİS

Mezodermden gelişir.

I.U 3. Ve 4. Ayda dermis, epidermis içine doğru papilla adı verilen girintileri yapar. Dermal papilalarda kılcıl damarlar ve duyusal sinir sonlanmaları bulunur. Dermisin altında hipodermis yağ dokusu içerir.

Verniks Kazeoza: Dermisin sebace bezleri (yağ bezlerinin) salgısından oluşan beyazımsı tabakadır. Doğuma kadar fetusun çevresini saran amniyon sıvısının zedeleyici etkilerinden fetusu korur

Verniks Kazeoza:

Dermisin sebase bezlerinin (yağ bezlerinin) salgısından oluşan beyazımsı tabakadır.

Doğuma kadar fetusun çevresini saran amniyon sıvısının zedeleyici etkilerinden fetusu korur.

Kaygan özelliği sayesinde doğumun kolay olmasını sağlar

KIL GELİŞİMİ:

Dermise sokulan solid epidermal proliferasyonlardır.

Kıl tomucuğu 12. Haftada invajine olur ve önce kıl soğanı daha sonra da kıl papillasını oluşturur. Kıl papillası mezoderm ile dolar.

Kıl tomurcuklarının merkezindeki hücreler iđ şeklini alır, keratinize olur ve kılın gövdesini oluşturur.

Kılın periferindeki hücreler epitelyal kök kılıfını yapar.
Çevre mezenşimden dermal kök kılıfı gelişir.
M. erektör pili kası da mezenşimden gelişir.

I.U 3. Ayın sonunda kaş ve fetusun ilk kılları belirir. Bu kıllara **Lanugo** adı verilir. Doğumdan sonra dökülür, yerlerini daha kalın yeni kıl folüküllerinden çıkan kıllar alır.

DERİ Bezlerinin Gelişimi

Yağ bezleri:

Kılın epitelyal kök kılıfının çevre bağ dokusu içine doğru tomurcuklanması şeklinde gelişir.

Kıl folükülü yoluyla deri yüzeyine verilirken dökülen periderm hücreleriyle de karışır ve verniks kazeozayı yapar.

Ter Bezleri: Epidermisin altındaki mezenşime yaptığı girintilerden oluşur.

Tomurcuk şeklinden giderek büyür, uzar ve kıvrıntılı tübüller bir yapı kazanır.

Sekresyon yapan kısmının çevresinde miyoepitel hücreleri gelişir.

Doğumdan hemen sonra faaliyete başlarlar.